

KULT UHLIČITÉHO BLUDU

(Richard Jan Hons, červen 2023)

Název článku naráží na nepodložené **dogma, že spalování fosilních paliv a emise oxidu uhličitého jsou nejdůležitějším činitelem, jenž vede ke globálnímu oteplování nevidaného rozsahu, a to představuje zásadní ohrožení lidstva.** S tím jde ruku v ruce **přesvědčení, že jsme schopni a povinni toto oteplování zpomalit, zastavit - zkrátka zregulovat.** A pro tento cíl není žádná oběť dost velká. Toto nepodložené tvrzení postupně získalo charakter agresivní agitace, která se na každého z nás snáší ze všech stran. Hlásají jej média, mnozí „odborníci“ a bohužel i naše „vrchnost“.

Pokud se vymaníme ze zajetí takové agitace, probereme si známé skutečnosti a logicky si vše zanalyzujeme, začne se před námi vytvářet trochu jiný obrázek a katastrofický scénář uhličitého dogmatu se začne hroutit jako domeček z karet, protože:

- **Dosud nebyly předloženy žádné přesvědčivé důkazy, že oxid uhličitý vznikající díky činnosti člověka je příčinou probíhajícího „nebezpečného“ oteplování.**
- **Změny teploty a koncentrace oxidu uhličitého v atmosféře, kterými se uhličití alarmisté tak rádi ohánějí, jsou naprosto normální. Byl to nepřetržitý řetězec změn, kam až sahá paměť lidstva i během celé historie Země,** tedy v průběhu milionů a miliard let před příchodem člověka na tento svět, i v dobách, kdy již tu naši předkové byli. Člověk se s úspěchem adaptoval na chlad dob ledových, teplo dob meziledových, na pokles mořské hladiny i na její stoupnutí a zaplavení rozsáhlých území bývalé souše. Nevidím důvod, proč by tomu do budoucna mělo být jinak. **Klimatické inženýrství je projevem lidské zpupnosti, která se nám může jedinečně vymstít.** Ono pověstné „Poručíme větru dešti“ tu už bylo a dopadlo neslavně!
- **Klima na Zemi je ovlivňováno mnoha procesy, které jsou navzájem propojené. Jedním z hlavních, o kterém víme a který hraje zásadní roli, je příjem sluneční energie povrchem planety, který se v čase kvaziperiodicky mění.** Popisují jej takzvané **Milankovičovy cykly.**
- **Do budoucna je na základě interpretace Milankovičových cyklů spíše pravděpodobné postupné ochlazování a pomalý příchod další doby ledové než oteplování.** Jistotu v tomto ohledu ale nemáme.
- **Oxid uhličitý je životodárný plyn, pro nás i pro ostatní živé organismy naprosto nepostradatelný.** Díky němu probíhá fotosyntéza – růst rostlin. Bez něj by na Zemi nebyl život. Je experimentálně prokázanou skutečností, že jeho nižší koncentrace by vedly k omezení růstu rostlin, tedy k nižším zemědělským výnosům a hladu. Při velkém snížení by růst zelených rostlin zcela ustal! Naopak vyšší koncentrace způsobují vyšší produkci biomasy, vyšší zemědělské výnosy a více potravin pro lidstvo.
- **Bez „hrůzostrašného“ skleníkového efektu by na Zemi byla taková zima, že bychom jako lidstvo nepřežili.**
- **Bezkonkurenčně nejvýznamnějším skleníkovým plynem je vodní pára, nikoli oxid uhličitý.**
- **Koloběh uhlíku v přírodě je velice komplikovaný. Účastní se v něm atmosféra, hydrosféra, biosféra i pevná litosféra.** Je to komplex klíčových geochemických a

biochemických procesů, které jsme zatím zdaleka neobjasnili. Jen pro ilustraci, asi 20 % všech sedimentárních hornin tvoří uhličitany (vápence, dolomity apod.), tedy pořádný díl zemské kůry – těžko představitelné množství! Toto kvantum pevné hmoty mohlo vzniknout jen díky oxidu uhličitému, který je dnes uvězněný právě ve vápencích a dolomitech. Příroda jej nenechala v atmosféře ani rozpuštěný ve vodě. On by se tam také ani náhodou nevešel!

Vyjmenované body by se daly podstatně rozvést a bylo by k nim možné přidat i další, ale to by se z článku stal tlustospis, v němž by se čtenář snadno utopil. To nechci. Věřím, že i tento stručný přehled pomůže logicky uvažujícímu člověku si udělat svůj názor a vlastní postoj k vsudypřítomné fóbii z oxidu uhličitého. Na druhou stranu mně to nedá a doplním ještě pár vět na dokreslení celé situace.

Je s podivem, kolik lidí z vědecké sféry se propůjčilo téhle uhličitě agitaci a dostává široký prostor v médiích. Projekty a granty zaobalené do zeleného hávu jsou velice žádané. Každý vědec si rád vydělá slušné peníze. Proti tomu nelze nic namítat, ale nesmí se protivit základním principům vědy a sám sobě. Objektivní zjišťování faktů, následná diskuze a polemika je podstatou vědecké práce. Skutečnost bohužel vypadá jinak!

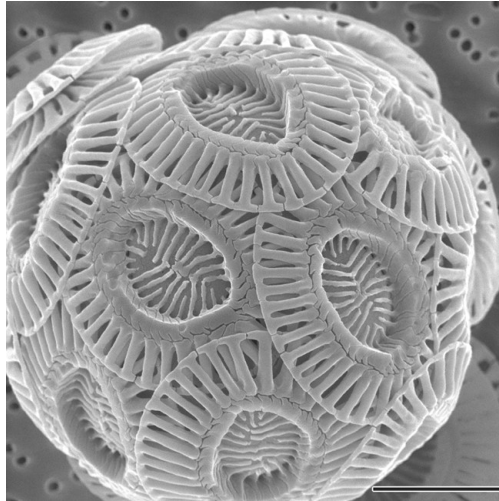
Když jsem navštívil přednášku o zhoubném vlivu člověka a oxidu uhličitého na klima, nejen že jsem nedostal odpověď na faktické připomínky, ale přednášející ani nebyl schopen vysvětlit, co znázorňují některé grafy, kterými doprovázel svou agitaci. Ona to opravdu byla spíš agitace než přednáška. Nejinak je tomu na internetu v řadě pořadů – dneska se jim hezky nečesky říká podcasty. Příkladem mohou být slova, jinak velmi sympatické, polární biologky z Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity, která se problematice globálního oteplování velmi věnuje. Omlouvám se jestli jsem dobře nevystihl interpunkci, když jsem přepisoval mluvené slovo, protože věty jsou poskládané trochu kostrbatě.

„Mýtus je, že ještě pořád se debatuje o tom, jestli se klimatická změna děje a kdo ji způsobuje nebo co ji způsobuje, to už mi opravdu přijde jako ztracený čas se o tom pořád bavit a nějakým způsobem tyhle mýty možná vyvracet - o tom, že za to může Slunce nebo nějaké jiné přírodní faktory a je důležitější řešit teda, co s tím dělat.“ ... „My měříme, vztahujeme to minulé klima k období 1850 až 1900, kdy předpokládáme, že to klima bylo víceméně stálé, vlastně od dob lidské civilizace a od té doby se planeta v průměru oteplila o nějaký 1,1° C, ale to je v průměru. Ale ono to je velice proměnlivé.“

V podobném duchu se vyjadřují i mnozí další. Zkrátka, uhličití alarmisté mají jasno a diskuzi nepřipouštějí. Je to pohodlné, protože není nutné argumentovat. Co se týče druhé části, jenom připomenu, že do období od 14. do 19. století spadá takzvaná „malá doba ledová“, již naopak předcházelo teplé období „středověkého optima“ (950 až 1250), kdy Grónsko bylo zelené, téměř zmizely alpské ledovce, dařilo se zemědělství a rapidně se zvýšil počet obyvatel Evropy. O nějaké klimatické stabilitě se hovořit nedá.

Na zcela úplný závěr si neodpustím poznámku o jednom ze způsobů, jakým se příroda zbavuje oxidu uhličitého. Je to fascinující **příběh jednobuněčné řasy Emiliania huxleyi**, který výborně popsal Peter Westbroek v knize „Život jako geologická síla“.

Mikroskopická Emiliania huxleyi je součástí planktonu. Objevila se teprve před nějakými 200 milióny let. Na svém povrchu vytváří kulaté kokolity z kalcitu CaCO₃, takže vypadá, jako by byla pokrytá miniaturními koly, pneumatikami nebo sítky do odtoku kuchyňského dřezu. Odumřelí jedinci způsobují trvalý spad CaCO₃ z povrchu do hlubin oceánského dna, kde se uhličitán vápenatý ukládá v mocných vrstvách.

Emiliana Huxleyi v elektronovém mikroskopu – zdroj: Wikipedie.

Kalcitové kokolity tvoří jakási miniaturní zrcátka, čímž způsobují bělavé zbarvení vody mořského povrchu. Takové oblasti mívají plochu až 100 000 km², zvyšují odrazivost oceánu, který se tak méně ohřívá. A to zdaleka není všechno! Emiliana huxleyi produkuje plyn dimetylsulfid, který stoupá atmosférou, oxiduje se na droboulinké kapičky kyseliny sírové, které představují ideální kondenzační jádra pro vodu. Tím naše mikroskopická řasa přispívá nad oceány k tvorbě mraků, které účinně odrážejí značnou část slunečního záření, což představuje další ochlazující efekt. Zkrátka příroda je mocná čarodějka!

